

วีระเชษฐ์ จารยะกุล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ฉบับรื้อแล้ว แต่เรื่อยไม่รื้อ

เรื่องนี้ผู้ขอข้อมูลไปร้องเรียนว่าบ้านใกล้กับบุกรุกที่สาธารณูปโภคจังหวัดสระบุรี บ้านตัวเอง บางส่วนถูกบุกรุกเมื่อ ก่อนหน้า ตกลงให้รื้อมา ก า ให้รื้อน้อย ไปคุกัน

นายข้ามีหนังสือถึงนายกong กรรมการบริหารส่วนตำบลลดน้ำด้วย กัน หนังสือที่แจ้งคำสั่งให้นางสาวแหววรื้อถอนและข้าย้ายสิ่งปลูกสร้างส่วนที่บุกรุกที่ขายคล่องวัดใหญ่ พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นผลงานที่ตนเองไปร้องเรียนไว้ แต่องค์การบริหารส่วนตำบลลดน้ำด้วย มีคำสั่งห้าม หนังสือคำขอปฏิเสธว่า การดำเนินการทางศาลในเรื่องนี้เป็นเรื่องระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลลดน้ำด้วย กับ นางสาวแหวว และอยู่ระหว่างการพิจารณาของจังหวัด นายข้าจะมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัย การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัย ฯ องค์การบริหารส่วนตำบลลดน้ำด้วย ส่งข้อมูลไป ประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า หลังจากที่นายข้ามีหนังสือร้องเรียนเรื่องการปลูกสร้างบ้านของนางสาว แหววว่าบุกรุกที่ดินสาธารณะประโยชน์ต่อศูนย์ดำรงธรรม ซึ่งศูนย์ดำรงธรรมแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบลลดน้ำด้วย ประสานสำนักงานที่ดินไปรังวัดดูชอบเขต พบริเวณบ้านของนางสาวแหววทั้งหลังอยู่ในแนวเขตคลอง และ บางส่วนของบ้านนายข้ามีรากไม้เขตคลองเมื่อ ก่อนหน้า ซึ่งแจ้งให้ทั้งคู่รื้อถอน นายข้าก็ได้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง บางส่วนออก แต่ไม่หมด แต่นางสาวแหววไม่ทำอะไรเลย ซึ่งแจ้งให้ทั้งสองฝ่ายรื้อถอนให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน ซึ่งทั้งสองคนยื่นอุทธรณ์คำสั่ง ต่อมายาขอสำเนาผลการดำเนินการและเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ทางศาล ต่อไป องค์การบริหารส่วนตำบลลดน้ำด้วยเห็นว่าการฟ้องคดีเรื่องนี้เป็นหน้าที่ของนายอำเภอร่วมกับองค์การ บริหารส่วนตำบลลดน้ำด้วย ไม่ใช่หน้าที่ของนายข้า ไม่มีอนุญาตให้ถ่ายเอกสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามคำขอ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่านายข้าเป็นผู้ร้องเรียน จึงสมควรได้รับทราบผลการดำเนินการ และข้อมูลข่าวสารนี้เป็น ข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ ที่ออกคำสั่งตามหน้าที่ให้เอกชนปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย ไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะตามมาตรา ๑๕ ที่จะปฏิเสธได้ จึงวินิจฉัยให้องค์การบริหารส่วนตำบลลดน้ำด้วย เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายข้า

คู่กรณีทั้งสองฝ่ายกันตั้งแต่แรกแล้วครับ แต่ถ้าไม่รู้เพราอยู่นานา ก็แล้วไป จึงควรคืนที่ให้ ส่วนรวม มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปได้ ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๖๘๗ ๔๙๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๑๑๖/๒๕๖๓)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปิดปิดเป็นข้อยกเว้น”

ขอครรช์ราคา

ผู้ประกอบการขอให้หน่วยงานแจ้งข้อเท็จจริงไปอย่างหนึ่ง แต่กลับไปแจ้งอีกอย่างหนึ่ง
เข้าเสียหาย จึงขอข้อมูล

บริษัท ก. ได้มอบให้นายไก่ มีหนังสือถึงกรมสรรพสามิตขอสำเนาเกี่ยวกับการพิจารณาคำขอของด
เบี้ยปรับและเงินเพิ่ม จำนวน ๔ รายการ ได้แก่ (๑) รายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาคดีของด
คำคดค้านการประเมินภาษีและพิจารณาคดีเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม รวม ๘ ครั้ง (๒) หนังสือสำเนากฎหมาย
ภาคที่ ๒ ฉบับ ที่ขอให้กรมสรรพสามิตพิจารณาคำขอดหรือลดเบี้ยปรับ (๓) บันทึกข้อความสำนักกฎหมาย
และ (๔) บันทึกข้อความและ/หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องของสรรพสามิตพื้นที่ร้อย ๑ ที่เกี่ยวกับการพิจารณาเรื่องนี้
กรมสรรพสามิตมีหนังสือแจ้งเปิดเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ แต่ปฏิเสธรายการที่ ๑ และ ๒ ว่าเป็นความเห็น
คำแนะนำภายในหน่วยงาน ส่วนรายการที่ ๔ อยู่ที่สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ร้อย ๑ ซึ่งกรมสรรพสามิตได้แจ้ง
ให้ทางร้อย พิจารณาคำขอแล้ว นายไก่จึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการประชุมของคณะกรรมการวินิจฉัย ๑ กรมสรรพสามิตมีหนังสือลงชื่อมาขอทราบและ
ซึ่งแจ้งว่า บริษัท ก. เป็นผู้ประกอบอุตสาหกรรมน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันขายให้บริษัท ค. เพื่อนำไปใช้ที่แห่งน
ชุดเชาบีโตรเลียม ได้มีหนังสือถึงอธิบดีกรมสรรพสามิตขอชำระภาษีและของดเบี้ยปรับเงินเพิ่ม โดยยื่นคำร
ภาณีสรรพสามิต ณ สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ร้อย ๑ ต่อมา มีหนังสือขอตรวจสอบและถ่ายสำเนาเอกสารการ
พิจารณาคำขอดเบี้ยปรับและเงินเพิ่มดังกล่าว เมื่อกรมสรรพสามิตพิจารณาแล้วจึงเปิดเผยข้อมูลรายการที่ ๓
ปฏิเสธการเปิดเผยรายการที่ ๑ และ รายการที่ ๒ ด้วยเหตุผลตามมาตรา ๑๕ (๓) ส่วนรายการที่ ๔ แจ้งให้
สรรพสามิตร้อย พิจารณาคำขอต่อไป

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓
กรมสรรพสามิตได้เปิดเผยให้แล้ว เหลือแต่ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑,๒ และ ๔ เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติ
ราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะปฏิเสธได้ ตามมาตรา ๑๕
และนายไก่เป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงจึงควรได้รับข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบสิทธิ์ในสิ่งที่ได้รับการปฏิเสธ
เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑,๒ และ ๔ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายไก่

เรื่องนี้ใช้กฎหมายข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบสิทธิ์ของตนและตรวจสอบการปฏิบัติงานของ
หน่วยงานของรัฐด้วยครับ มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หรือไปได้ครับที่ ๐ ๒๖๗๓
๔๖๗๘ www.oic.go.th (ที่ สค ๑๗๗/๒๕๖๓)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

วีระเชษฐ์ จารยาภูล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

แพ็คเกจ

ผู้อุทธรณ์รายนี้เข้ารับการสรรหาเป็นผู้บริหารในตำแหน่งที่สูงขึ้นแต่ไม่ได้ จึงขอสำเนาการให้คะแนนว่าเป็นอย่างไร ประเด็นอยู่ที่ไม่เพียงแต่ประชาชนใช้สิทธิเท่านั้นคับ แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐก็ใช้สิทธินี้ได้ในกรณีที่ได้รับผลกระทบแบบเรื่องนี้

นายรองหน่อย เข้ารับการสรรหาเป็นผู้อำนวยการสถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒ ซึ่งมีผู้สมัคร ๒ คน ได้มีหนังสือถึงสถาบันการอาชีวศึกษา ขอข้อมูลข่าวสาร ๒ รายการคือ (๑) แบบข้อมูลการให้คะแนนของกรรมการฯ แต่ละท่าน และ (๒) รายละเอียดการให้คะแนนของกรรมการฯ ตามแบบประเมินคำร้องต่อมาสถาบันอาชีวศึกษา มีหนังสือแจ้งว่าได้ให้ข้อมูลคะแนนของนายรองหน่อยบางส่วนแล้ว ส่วนการขอคะแนนที่กรรมการสรรหาให้คะแนนทั้ง ๒ คนมีลายมือชื่อกรรมการอยู่ด้วยเห็นว่าเป็นเอกสารที่ของกรรมการ และเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๖) ต่อไปจะไม่มีผู้ใดรับเป็นกรรมการสรรหาอีก นายรองหน่อยจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ สถาบันอาชีวศึกษา มีหนังสือส่งข้อมูลข่าวสาร ดังกล่าวไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า ได้มีหนังสือตอบข้อซักถามไปแล้ว ๒ ครั้ง โดยไม่ได้ปฏิเสธการเปิดเผยแต่การให้คะแนนเป็นเอกสารที่ของคณะกรรมการแต่ละคน

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารทั้ง ๒ รายการ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒ ซึ่งดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว เมื่อนายรองหน่อยเป็นผู้เข้ารับการสรรหา โดยประสงค์จะตรวจสอบการให้คะแนนเพื่อปกป้องส่วนได้เสียของตนจึงมีสิทธิได้รับทราบข้อมูล และการเปิดเผยก็เพื่อให้มีการตรวจสอบกระบวนการให้ดุลพินิจ ซึ่งต้องยุติธรรมเป็นกลางให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ในการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหาร พิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนแล้ว จึงวินิจฉัยให้สถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้ นายรองหน่อย

เพื่อความโปร่งใสการบริหารงานบุคคลการเปิดเผยได้ครับ และท่านที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสรรหาควรถือว่าเป็นเกียรติรับรองความโปร่งใส เที่ยงธรรมของท่านเองด้วย มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิความกฎหมายนี้หรือไม่ได้ครับที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ ศค ๑๙๘/๒๕๖๓)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

สูกหนึ้งที่รัก

เมื่อสูกหนึ้งหลบลี้หน้าไปแล้ว ก็เป็นหน้าที่ของฝ่ายติดตามต้องตามให้ได้ว่าไปอยู่ที่ไหน ก็ต้องไปที่สำนักงานประกันสังคมก่อนแหลกครับ

นายเก่งจริง เป็นเป็นผู้รับมอบอำนาจจากบริษัท ๑ มีหนังสือถึงสำนักงานประกันสังคมขอข้อมูลชื่อบริษัท หรือสถานที่ประกอบการทำางานของสำนักงานใหญ่/สาขา อัตราค่าจ้างของลูกหนี้ตามคำพิพากษา จำนวน ๑๕ ราย เพื่อบังคับชำระหนี้ สำนักงานประกันสังคมมีหนังสือแจ้งว่า นายจ้างลูกจ้างไม่ประสงค์ให้เปิดเผยต่อ บุคคลภายนอก การบังคับชำระหนี้เป็นเรื่องของเจ้าหนี้กับลูกหนี้ และข้อมูลที่มีอยู่ก็ไม่ใช่ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สิน จึงเปิดเผยให้ไม่ได้โดยเจ้าของไม่ยินยอม นายเก่งจริงจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผย ข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สำนักงานประกันสังคม มีหนังสือแจ้งว่า ข้อมูลที่สำนักงานประกันสังคมเก็บไว้คือ ข้อมูลนายจ้างและผู้ประกันตนซึ่งต้องให้ความคุ้มครองตามมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ กรณีที่ขอข้อมูลดังกล่าวเพื่อยืดหรืออายัดทรัพย์สินของลูกหนี้ ไม่ใช่เรื่องการคุ้มครองแรงงาน จึงไม่ตรงกับเจตนาการมณ์ของกฎหมายประกันสังคม

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามที่นายเก่งจริงขอไปเพื่อบังคับชำระหนี้ หั้นนายจ้างและลูกจ้างไม่ประสงค์ให้เปิดเผยต่อบุคคลอื่น เจ้าหนี้ต้องหาทางอื่นบังคับชำระหนี้หรือวาระระบบการประกันหนี้สูญให้มีประสิทธิภาพ ข้อมูลที่สำนักงานประกันสังคมมีอยู่ไม่เกี่ยวกับทรัพย์สินที่จะชำระหนี้ ถ้าได้ข้อมูลไปจะทำให้นายจ้างลูกจ้างขาดความเชื่อถือต่อระบบประกันสังคม และก็จะกล้ายเป็นสำนักงานติดตามชำระหนี้ของเจ้าหนี้ ซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคมฯ และเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ด้วย การที่ปฏิเสธการเปิดเผยไปจึงถูกต้องแล้ว จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

ก็เลยมีตัวอย่างครับ ให้เพื่อนในที่ทำงาน ๓ คนยืมสตางค์ไป ต่อมากอบลาอกไปทำงานที่อื่น เจ้าหนี้ตามไปขอทราบที่ทำงานใหม่ ได้รับการปฏิเสธไปใช้สิทธิอุทธรณ์ก็ยกอุทธรณ์เมื่อก่อนกัน แต่มีนิชครับที่ให้เปิดเผย เป็นเรื่องอะไรໂหรไปคุยกัน หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ หารือไปได้ครับ ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๑๙๕/๒๕๖๓)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

หาว่าหนูดีแล้วหนีไป

เป็นเรื่องที่ฝ่ายหนึ่งไปแจ้งความไว้ อีกฝ่ายหนึ่งตามไปขอคู่ว่าแจ้งความเรื่องอะไร มีหลักฐานอะไรบ้างใหม่ แต่พนักงานสอบสวนปฏิเสธ เพราะเห็นว่าเป็นข้อมูลของอีกคนหนึ่ง จะขอได้ไหม ไปคุยกันกัน

นางสายมีหนังสือถึงสถานีตำรวจนครบาลเมืองลำปาง ขอถ่ายสำเนาบันทึกประจำวันแจ้งไว้เป็นหลักฐาน เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๒ กรณีนางสาวป่ายไปแจ้งความเป็นหลักฐานว่าถูกนางสายทำร้ายร่างกายแล้วหนีไป สถานีตำรวจนครบาลเมืองลำปางมีหนังสือแจ้งปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า ผู้เสียหายแจ้งความเป็นหลักฐานเท่านั้น บอกว่ายังไม่ประสงค์ให้ดำเนินคดี จนกว่าจะมีหลักฐานเพิ่มเติม จึงเป็นเอกสารเกี่ยวกับคดีและเป็นความลับทางราชการ ถ้าเปิดเผยthonนี้จะมีผลกระทบต่อคดี เข้าลักษณะเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๗) นางสายจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สถานีตำรวจนครบาลเมืองลำปาง มีหนังสือชี้แจงเหตุผลในการปฏิเสธว่า ผู้เสียหายได้แจ้งความเป็นหลักฐาน แต่ยังไม่ประสงค์ดำเนินคดี ดังนั้น คดีนี้การดำเนินคดีอย่างไรไม่เสร็จสิ้นประกอบการเปียบ打造成ห์กับคดีกำหนดค่าว่าข้อความทั้งหลายที่บันทึกในรายงานประจำวันเป็นความลับทางราชการ ห้ามคนอื่นอ่านหรือคัดลอก เว้นแต่ผู้แจ้งขออนุญาต แต่ผู้แจ้งขออนุญาต

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า บันทึกประจำวันแจ้งไว้เป็นหลักฐาน เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๒ กรณีนางสาวป่ายไปแจ้งความไว้แต่ยังไม่เอาเรื่องนางสาย الرحمنว่ามีหลักฐานเพิ่มจึงจะร้องทุกข์ดำเนินคดี จึงถือได้ว่ายังไม่มีการดำเนินคดี จึงยังไม่เป็นเอกสารเกี่ยวกับคดี แต่เป็นเอกสารการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ ไม่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่เข้าหน้าที่ของรัฐจะมีคำสั่งมิให้เปิดเผยก็ได้ ตามมาตรา ๑๕ ประกอบกับนางสาวสายถูกพาดพิงและกล่าวถึงในทางเสียหายในบันทึกประจำวัน จึงควรได้รับทราบข้อมูลเพื่อประกอบติดต่อของตน แม้ข้อมูลข่าวสารนี้จะเป็นความลับตามระเบียบการดำเนินการไม่เกี่ยวกับคดี แต่ก็ไม่ตัดอำนาจคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ที่จะพิจารณาได้ จึงวินิจฉัยให้สถานีตำรวจนครบาลเมืองลำปาง เปิดเผยข้อมูลข่าวสารพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นางสาย เว้นแต่ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของผู้แจ้งความ เช่น อายุ หมายเลขอหรัศพท์ ที่อยู่ ลายมือชื่อ ให้ปกปิดไว้

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามกฎหมายนี้ หารือไปได้ครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๐๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๒๐๐/๒๕๖๓)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”